

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi

EYLÜL 2015'te Birleşmiş Milletler Üyesi ülkelerde **'Dünyamızı Dönüştürmek: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'** başlıklı bir uygulama planı kabul edildi. 3+1 P için (People: İnsanlar, Planet: Gezegen, Prosperity: Refah ve bunların sağlanmasıyla Peace: Barış). Bu planda **17 SKA**: Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (Sustainable Development Goals: SDGs) ve 169 hedef (target) ve tekrarsız 232 gösterge saptandı.

17 SKA NELER?

Bu 17 amaç (tümü yerlerde yanlışlıkla hedef deniyor!), Bin Yıl Kalkınma Amaçları (Millennium Development Goals: MDGs) üzerine inşa edilmekle birlikte bunlara iklimsel değişiklik gibi yeni alanlar da eklendi. Amaçlar birbirleriyle ilintili ve birbirlerinin gelişimini destekler nitelikte. Bu amaç setinde hem geçimibilimsel (ekonomik), hem ekolojik hem de toplumsal amaçlar var. Ana belgede sıralandığı biçiminde amaçlar şöyle:

- Her yerde ve her çeşit yoksulluğun son bulması,
- Açlığın sona ermesi, gelişmiş besin güvenliği sağlanması ve sürdürülebilir tarımın teşvik edilmesi,
- Sağlıklı yaşam ve her yaşta iyi olma halinin sağlanması,
- Eğitimde adil kalite sağlanması, hayat boyu öğrenimin teşvik edilmesi,
- Cinsiyet eşitliğine ulaşma ve tüm kadınların ve kız çocukların güçlenmesi,
- Herkes için su ve sıhhi tesisat mevcudiyeti ve sürdürülebilir kullanımı sağlanması,
- Herkese göre makul fiyath, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlanması,
- Herkes için sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik büyüme, tam ve üretken istihdam ve yarıya iş sağlanması,
- Dirençli altyapı oluşturulması, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşme ile yeniliğin teşvik edilmesi,
- Ülkeler içinde ve arasındaki eşitsizliğin azaltılması,
- Şehirlerin ve yerleşim yerlerinin kapsayıcı, güvenli, nezh ve sürdürülebilir hale getirilmesi,
- Sürdürülebilir tüketim ve üretimin sağlanması,
- İklim değişikliği ve bunun etkilerine karşı acil önlemlerin alınması,
- Okyanuslar, denizler ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde korunması ve sürdürülebilir şekilde kullanılması,
- Ekosistemin korunması, yeniden oluşturulması ve sürdürülebilir biçimde kullanılması, çöleşmeye karşı mücadele edilmesi; toprak bozulmasının durdurulması ve tersine çevrilmesi, biyolojik çeşitlilik kaybının durdurulması,
- Barışçıl ve kapsayıcı toplumların sürdürülebilirlik açısından teşvik edilmesi, herkesin adalete ulaşmasının sağlanması ve her seviyede etkili, sorumlu ve kapsayıcı kuruluşların oluşturulması,
- Uygulama araçlarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma adına küresel ortaklıkların canlandırılması.

Bu amaçların her biri başlı başına birer inceleme konusu lüştürsüz. Buna ilişkin ana belge ve diğer belgelerde açıklanıyor. Ayrıca bu 17 amaç doğrultusunda gelişmeleri ele alan bir rapor da var. Bu amaçların ülkelerdeki gelişimini gösteren bir atlas yayınlanmış. Bu konuda kitaplar da çıkmaya başladı.

17 SKA VE TÜRKİYE

Ülkemizdeki yeni Bakanlık dizgesi yapılandırmasıyla ortaya çıkan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kapsamına alınarak kapatılan TC Kalkınma Bakanlığı'nca 2017'de 'Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında Türkiye'nin Mevcut Durum Analizi Projesi' yapıldı. Yoğun bir iletişim trafiği ile rapora ulaşmaya çalıştık sizinle paylaşım için. Yeni görev dağılımında konu Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın gündeminde. Başkanlıktan aldığımız bilgiye göre projenin sonuç raporu henüz onaydan çıkmamış ve yayında değil. İlgilisi www.surdurulebilir.kalkinma.gov.tr'den takip edebilir. Sürdürülebilir Kalkınma göstergelerini eşgüdümlemeye çablayan TÜİK'ten 232 gösterge konusunda aldığımız bilgiye göre ise biz şu anda bunların 70-80 dolayında olanını ölçümlüyoruz. Özellikle 12. maddede eşdeyle sürdürülebilir üretim ve tüketim konusunda ise durum çok vahim.

SONSÖZ: Tanımlayıp ölçemediğimiz yönetemeyiz, bunu biliyor muyuz? Tanımlanan şeyleri niye ölçemiyoruz ya da ölçmüyorsunuz? Ak koyun kara koyun belli olmasın mı? Eh tut kelin perçeminden bre!

Okumalar için bkz.: <http://www.surdurulebilir.kalkinma.gov.tr>